

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden
avoimen ja matalan kynnyksen
palveluiden kartoitus Keski- ja Länsi-
Uudenmaan alueella

Määrällisen kartoituksen tulokset

- Keski-Uudeltamaalta monipuolisemmin vastauksia kuin Länsi-Uudeltamaalta
- Kuntakohtainen analyysi epäpätevä
- Keski-Uudeltamaalta eniten vastaajia varhaiskasvatuksesta. Länsi-Uudeltamaalta sosiaalityön/ ennaltaehkäisevän sosiaalityön sektorilta

Keski- ja Länsi-Uusimaan eroja

- Keski-Uusimaa:
 - Enemmän kerho- ja lapsiparkkitoimintaa
 - Avoin päivähoito 19 vastaajaa -> useita vertaistuenmuotoja
 - Nuorten mielenterveys/päihdepalveluspiste 10 vastaajaa
- Länsi-Uusimaa:
 - Enemmän perhekeskuksia
 - Avoin päivähoito 10 vastaajaa
 - Nuorten mielenterveys/päihdepalveluspiste 4 vastaajaa

Keski- ja Länsi-Uusimaan eroja

- Keski-Uusimaa:
- Perus- ja toisen asteen opetuksessa useita vertaisryhmätoiminnan muotoja
- Päihdekliniikka 11 vastaajaa
- Srk: isä-lapsi ja parisuhdetoiminta
- Länsi-Uusimaa:
- Aktiivinen neuvolan perhetyö
- Enemmän koulupsykologeja toisen asteen oppilaitoksissa
- Päihdekliniikka 0 vastaajaa
- Srk: äiti-lapsi toiminta

Kolmas sektori

- Mannerheimin lastensuojeluliitto aktiivisin toimija
- Seurakunta osana kolmatta sektoria?
- 4H –järjestö
- Folkhälsan ja Barnavårdsföreningen i Finland rf. (Suomen Lastenhoitoyhdistys)

Vapaa-aika

- Kunnan ylläpitämät palvelut
- 2.-6 –luokkalaiset väliinputoajia
- Perheen yhteisiä harrastusmahdollisuuksia tarjolla vähän
- Ei tarpeeksi ”hyvän olon” harrastuksia, joissa ei kilpailla

Työmuotoja

- Päihdepysäkki -> toimivaksi havaittu tuen muoto, mutta ei pysty vastaamaan kaikkien nuorten tarpeisiin
- Nuorten työpajatoiminta
- Vanhempainkahvila
- Moniammatillisuus, esim. Koulupäivystys
- Kuinka saataisiin ongelma-perheet näiden palvelujen piiriin?

Johtopäätökset

- Avoimen ja matalan kynnyksen palveluiden määritelmä epäselvä
- Tiedon puute muiden sektorien tarjoamista palveluista -> palveluohjaus
- Aika-, raha- ja henkilöstöressurssien vähyys
- Pitkät jonot palveluiden piiriin pääsemiseksi
- Miten uudet kehittämissideat saataisiin johtotason tietoisuuteen?

Kehittämisteemat

- Peruspalvelut turvattava
 - Resursseja peruspalveluihin
 - Saatavuus
 - Maksuttomuus
- Moniammatillinen yhteistyö –avain palveluiden kehittämiseen
 - Yhteistyön lisääminen eri sektorien välille
 - Työntekijöiden jalkautuminen esim. avoin pk, perhekeskus
 - Moniammatillisen yhteistyön ”pelisäännöt”
 - Palveluiden suunnittelemisen yhdessä muiden toimijoiden kanssa

Kehittämisteemat jatkuu...

- Perhekeskusmalli
 - Useista kunnista löytyy perhekeskuksia – tiedon jakaminen
 - Lisää avointa toimintaa pienten lasten kaivattiin lisää lähes kaikissa kunnissa
- Vertaistuki
 - Lisää vertaistoimintaa
 - Kuinka saada syrjäytymisvaarassa olevat perheet mukaan toimintaan?
- Ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen
 - Selkeä teema
 - Perhetyö ennaltaehkäisevämpään suuntaan
 - Neuvoloihin perhe- ja vauvaperhetyötä

Kehittämisteemat jatkuu...

- Nuorten matalan kynnyksen palvelut
 - Matalan kynnyksen nuorisokeskukset/asemat
 - Murrosikäisten vanhemmille tukea
 - Ennaltaehkäisevää päihdetyötä sekä vahvaa tukea alakouluikäisten päihdekokeiluihin puuttumiseksi
- Resursseja koulun oppilashuoltotyöhön
 - Perushenkilökunnan lisääminen koulumaailmassa
 - Moniammatillisuus – nuorisotyöntekijät
 - Tukea lapsille ja vanhemmille siirtymävaiheissa kuten yläkouluun siirtyminen
- Etsivä nuorisotyö ja koulupudokkaat
 - Keinoja ja resursseja koulupudokkaiden löytämiseksi ja tukemiseksi
 - Palveluohjaus, tukineuvonta

Uusia ideoita ja työmalleja

- Avo- ja ryhmäneuvolat
- Netin hyödyntäminen neuvontapalveluna
- Puhelinneuvonta
- Neuvolan jatkaminen läpi lapsuuden ja nuoruuden, aina 18 – ikävuoteen(tai 20) asti

Yhteenveto

- Vastaukset painottuivat alle kouluikäisten palveluihin –tietoa enemmän
- Kunnissa on paljon erilaista toimintaa –hyvien käytäntöjen jakaminen
- Perhekeskusten perustaminen ja kehittäminen yhteistyössä muiden kuntien kanssa
- Kehittämisympäristöinä tutut paikat: koulu ja neuvola tavoittavat lähes kaikki

Kritiikkiä

- Kyselyllä oli vaikea saada yksityiskohtaista tietoa
- Palveluiden kehittämistarpeita huomioitaessa tulisi ottaa huomioon myös palveluiden käyttäjien näkökulma
- Vastausajan pidentäminen vähensi analysointiin käytettävää aikaa
- Kyselyn organisointi
- Kenen tehtävä motivoida työntekijät vastaamaan?